

Стецюк Анастасія Юріївна,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»;
науковий керівник:

Заїчко Ірина Володимирівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Зміни в сучасному бізнес-середовищі вносять значні корективи в корпоративне управління і особливо у сфері фінансових та інвестиційних рішень. У розвинутих країнах інвестиції вважаються невід’ємною частиною стратегії розвитку компанії, а часто навіть гарантією ефективної реалізації цієї стратегії. Актуальність питань інвестування інноваційної діяльності зумовлено частим розмежуванням в поглядах науковців інвестиційного процесу від інноваційного. Тому для внесення позитивних змін необхідно визначити основні проблеми і перспективи розвитку саме інвестиційно-інноваційного ресурсу як джерела капіталовкладень. У процесі інвестиційної діяльності підприємства зіштовхується з вирішенням питань по вибору та прийняттю інвестиційного рішення. Ефективність інвестиційного рішення реалізується через визначення: видів інвестицій та вартості інвестиційного проекту; диверсифікацію доступних проектів; забезпеченість фінансовими ресурсами; своєчасність прорахунків загроз і ризиків, пов’язаних з прийняттям інвестиційного рішення, бажаного рівня доходності. Тому, інвестиційна діяльність підприємств, потребує глибоких знань теорії та практики у сфері обґрунтування інвестиційних рішень, виборі напрямів та форм інвестування.

Поняття «інвестиції» зазвичай ми асоціюємо із фінансовими ресурсами в тих чи інших активах. Інвестиції існують в різних видах, що залежить від моменту погашення та типу інвестованих активів. Вони можуть бути спрямовані на придбання пакетів фінансових активів або на придбання матеріальних чи нематеріальних активів. Для чіткого розуміння поняття «інвестиції» вважаємо доцільним з’ясування його змісту. У Законі України «Про інвестиційну діяльність» під інвестиціями розуміється вкладення в усі види майна та об’єкти інтелектуальної власності об’єктів підприємницької

та інших видів діяльності, за допомогою яких досягається прибуток (дохід) або соціальний вплив [1]. Деякі зарубіжні вчені визначають інвестиції, як механізм регулювання фактичного руху капіталу розвинених країн на фондовому ринку. У цьому контексті інвестування розуміється як інвестування в цінні папери і зазначається, що «у примітивних економіках основна частина інвестицій є реальною, тоді як у сучасних економіках велика частка інвестицій представлена цінними паперами» [2]. В економічній категорії найбільш наближеним до реалій, є підхід, який виділяє в інвестиційній діяльності два етапи та визначає її як «вкладення інвестицій (інвестування) і сукупність практичних дій по їхній реалізації». Спочатку, попередньо накопичені ресурси перетворюються у вкладення (витрати), тобто в об'єкти інвестиційної діяльності; а далі у процесі виробництва ці вкладення дають приріст капітальної вартості, характеризуючи реалізацію інвестицій. Цей приріст капітальної вартості, у свою чергу, веде до появи нової споживної вартості й одержанню доходу чи іншого ефекту від інвестування [3, с. 138].

Провівши аналіз існуючих підходів до трактування капітальних інвестицій, слід зауважити, що більшість науковців розглядають їх як витрати на капітальне будівництво, придбання, виготовлення власними силами основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, а також нематеріальних активів, які здійснюються у певному періоді для отримання економічних вигід у майбутньому [4, с. 7]. Інші науковці капітальними інвестиціями визнають вкладення наявних інвестиційних ресурсів у створення, купівлю або модернізацію матеріальних та нематеріальних активів суб'єктів господарювання, визначаючи капітальні інвестиції як кошти, що спрямовуються на відтворення основних засобів, розширення, реконструкцію і модернізацію підприємств і споруд, здійснення технічного прогресу у всіх галузях господарства [5, с. 56]. У Податковому кодексі України капітальні інвестиції трактуються як господарські операції, що передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації відповідно до норм цього Кодексу [6]. Опираючись на розглянуті бачення у визначенні сутності поняття капітальних інвестицій приходимо до висновку, що це кошти у формі грошових, майнових та інтелектуальних цінностей, які акумулюються та направляються суб'єктами господарювання на придбання, виготовлення, оновлення та модернізацію основних засобів і інших необоротних та нематеріальних активів для забезпечення відповідних умов виробництва і реалізації продукції, здійснення основних і інших видів господарської діяльності, що направлені на збільшення обсягів отримуваних у майбутньому періоді економічного зиску. Слід зауважи-

ти, що інвестиціями у матеріальні активи є інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення), наявні будівлі та споруди, нові будівлі, споруди, об'єкти незавершеного будівництва, землю, капітальний ремонт чи інші необоротні матеріальні активи. Інвестиціями в нематеріальні активи є обсяги інвестицій щодо придбання чи створення власними силами баз даних, програмного забезпечення, прав користування майном і природними ресурсами та об'єктами промислової власності і т. ін.

Важливим аспектом в розвитку підприємства є формування потреб регулярних інвестицій в основні фонди та науково-технічні розробки, а також на інші цілі, спрямовані на отримання позитивного ефекту [7, с. 63]. Купуючи нове обладнання, ремонтуючи чи вдосконалюючи вже існуюче, підприємство реалізує інноваційну діяльність націлену на створення основ для реалізації заходів щодо стабільного та конкурентоспроможного функціонування. Оскільки основною метою реалізації капітальних інвестицій є зростання прибутку та розвитку підприємств, а «інновації є продуктом креативності, новизни, інтелектуальної праці, реалізація яких не завжди потребує значних фінансових ресурсів, можемо зауважити, що за наявності інноваційного потенціалу, навіть в умовах обмежених фінансових ресурсів, можливо стрімко розвивати підприємство» [8, с. 63]. Аналіз даних аспектів дозволяє аналітикам надійно визначити ресурсний потенціал підприємства, його перспективи і визначити шляхи подальшого розвитку [9, с. 654]. А в умовах інтенсивного розвитку інформаційних технологій складні організаційні й економічні системи у своєму розвитку керуються передусім стратегічними цілями діяльності, наявністю усіх необхідних для цього ресурсів і відповідності вибраних критеріїв ефективності кінцевому результату за балансу інтересів держави, суспільства і бізнесу [10, с. 86].

Досить гостро постає досліджуване питання в умовах війни. Саме в «умовах воєнного стану підприємства повинні оперативнo та досить швидко вирішувати проблеми фінансового забезпечення основної діяльності, що вимагає оперативності в прийнятті тимчасових рішень та здійсненні комплексу управлінських рішень і заходів щодо приведення підприємства у відповідність для подальшого існування і розвитку [11, с. 539]. Нагальність проблеми активізації інноваційно-інвестиційної вказує на необхідність використання різноманітних форм стимулювання інвестиційних ресурсів [12, с. 24]. Оскільки капітальні інвестиції зберігають важливе значення для подальшого розвитку й підвищення ефективності діяльності окремими підприємствами і економіки країни в цілому. Досить актуальними і нагальними є питання забезпечення підприємств необхідними фінансовими ресурсами для повноцінного відновлення і забезпечення діяльності в

умовах війни. Тому, слід вжити заходи щодо активізації роботи з реалізації інвестиційних проєктів, зокрема капітальних інвестицій. Сучасні умови дійсності потребують підвищеної уваги до нових творчих ідей та ефективного запровадження інновацій не тільки у вигляді капітальних інвестицій, а і у методах організації роботи підприємства.

Капітальні вкладення являючи собою сукупність авансованих фондів для створення нових, розширення, реконструкцію та модернізацію діючих основних фондів виробничого і невиробничого призначення виконують функцію позитивного впливу на розвиток економіки країни в цілому, оскільки сприяючи впровадженню у виробництво інновацій, створюють умови для виробництва нових видів продукції та виходу на нові ринки збуту, підвищуючи при цьому конкурентоспроможність виробленої продукції підприємством, виступають першоосновою зростання обсягів національного багатства.

Список використаних джерел

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України №1560-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
2. Бенджамін Грем. Розумний інвестор. Стратегія вартісного інвестування. Київ : Наш формат, 2019. С. 234.
3. Бондарук Т. Г., Бондарук О. С. Економічна природа механізму забезпечення інвестиційно-інноваційної безпеки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2 (18). С. 137-145.
4. Паливода К. В. Капітальні інвестиції (на прикладі житлового будівництва в Україні): монографія. К.: «Знання». 2009. 711 с.
5. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 556 с.
6. Податковий кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
7. Бондарук Т. Г., Заїчко І. В., Бондарук І. С. Діагностика фінансового стану підприємства та його інвестиційної привабливості в системі фінансового менеджменту. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.. 2022. № 1-2. С.62-75.
8. Вербівська Л. В., Заїчко І. В., Тимченко Т. М. Управління інвестиційно-інноваційними ресурсами підприємств в реаліях цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. № 2. 2022. С. 67-73.
9. Заїчко І. В. Фінансова стійкість підприємств як інструмент реалізації фінансової безпеки. *Молодий вчений*. 2019. №10. С. 651-656.

10. Бондарук Т. Г., Бондарук О. С. Інвестиційна безпека держави: стратегічні цілі та механізм забезпечення. *Статистика України*. 2019. № 2. С. 83-90.

11. Заїчко І. В. Заїчко В. І. Правові аспекти діяльності та роль фінансового менеджменту підприємств в умовах війни. «*Science and Practice: Implementation to Modern Society*»: *Матеріали 12-ї Міжнародної науково-практичної конференції* (Manchester, May 6-8, 2022). – Manchester, Great Britain: Peal Press Ltd., 2022. С. 538-542.

12. Заїчко І. В. Бюджетна політика як інструмент інноваційно-інвестиційного розвитку держави. *Problems of practical application of innovations, methodology and experience: Матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Лісабон, Португалія, 15-16 квітня 2021 р.) 2021. С. 23-26.

Сторчак Карина Володимирівна,
студентка 4 курсу освітнього рівня «Бакалавр»
спеціальності «Міжнародні економічні відносини»;
науковий керівник:

Резнікова Наталя Володимирівна,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри світового господарства і
міжнародних економічних відносин;
Інститут міжнародних відносин,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗЕЛЕНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ БАНКІВ

Екологічна діяльність наразі є однією із найбільших пріоритетів як європейських країн, так й інших країн, які прагнуть розвиватися та бути соціально відповідальними, а також мати успіх в досягненні цілей сталого розвитку. Залучення «зелених інвестицій» (з англ. «green investment») – це один із способів досягнення вищезазначених цілей. Тож, існують окремі практики, які мають перспективу застосування іншими країнами, зокрема, Україною, на шляху до прогресивного розвитку. Однією з таких практик є створення «зелених інвестиційних банків» та реалізація зелених проєктів за допомогою цих установ. Вивчення досвіду створення таких банків є актуальним для України, яка прагне відповідати глобальним трендам міжнародного економічного розвитку.